

การพัฒนาแบบแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการคิดสร้างสรรค์ร่วมกับแนวคิด โครงสร้างนิยมเพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของ นักศึกษาปริญญาบัณฑิต

สิริลักษณ์ บึงทอง¹ สิริมาศ แก้วกันทา^{2*} คณินวรธัญญ์ ไชยรบ³
มาเรียม นิลพันธุ์⁴ และ ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม⁵

วันที่รับบทความ: (8 เมษายน พ.ศ. 2569) วันที่แก้ไขบทความ: (2 มิถุนายน พ.ศ. 2569) วันที่ตอบรับบทความ: (8 มิถุนายน พ.ศ. 2569)

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของแบบแผนการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการคิดสร้างสรรค์ร่วมกับแนวคิดโครงสร้างนิยม เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาปริญญาบัณฑิต และ 2) ศึกษาประสิทธิภาพของแบบแผนการเรียนรู้ดังกล่าว ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยและพัฒนา กลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษาครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทยชั้นปีที่ 2 มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 30 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วย แบบแผนการจัดการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ และแบบวัดความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (M) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และการทดสอบค่าทีแบบกลุ่มเดียว (One Sample t-test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. แบบแผนการเรียนรู้ มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ กระบวนการจัดการเรียนรู้ การวัดและการประเมินผล และเงื่อนไขความสำเร็จ มีกระบวนการจัดการเรียนรู้ 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) จุดไฟฟ้า 2) สร้างภาพฝัน 3) ขยับฝันให้ขยาย และ 4) สานฝันให้เป็นจริง มีคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก ($M = 4.20$, $SD = 0.49$)
2. ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 91.45 ($M = 18.29$, $SD = 1.86$) สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีความพึงพอใจต่อแบบแผนการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก ($M = 4.58$, $SD = 0.12$)

คำสำคัญ: แบบแผนการเรียนรู้, กระบวนการคิดสร้างสรรค์, แนวคิดโครงสร้างนิยม, ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์

➤ บทความวิจัย

¹ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

² คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

³ วิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

^{4,5} คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

*ผู้รับผิดชอบหลัก e-mail: sirimart.kaew@vru.ac.th

Development of a Learning Model Using Creative Thinking Process Combined with Structuralist Concepts to Promote Creative Writing Ability among Undergraduate Students

Siriluck boongthong¹ Sirimart Kaewkanta^{2*}, Kaninnaworathan Chairap³
Maream Nillapun⁴ and Chaiyos Paiwithayasiritham⁵

Received: (April 8, 2026) Revised: (June 2, 2026) Accepted: (June 8, 2026)

Abstract

This research aimed to: (1) develop and validate a learning model based on the creative thinking process integrated with constructivism to enhance the creative writing ability of undergraduate students; and (2) examine the effectiveness of the learning model. The study employed a research and development (R&D) methodology. The participants were 30 second-year students enrolled in the Bachelor of Education Program in Thai Language at Surindra Rajabhat University during the first semester of the 2025 academic year, selected through simple random sampling. The research instruments consisted of the learning model, lesson plans, and a creative writing ability assessment. Data were analyzed using mean (*M*), standard deviation (*SD*), and a one-sample t-test.

The findings revealed that:

1. The learning model consisted of five components: principles, objectives, learning process, measurement and evaluation, and conditions for success. The learning process comprised four stages: Igniting the Dream, Envisioning the Dream, Expanding the Dream, and Realizing the Dream. The overall quality of the model was rated at a very high level ($M = 4.20$, $SD = 0.49$).
2. The students achieved a mean score of 91.45% in creative writing ability ($M = 18.29$, $SD = 1.86$), which was significantly higher than the established criterion at the .05 level of statistical significance. In addition, students' overall satisfaction with the learning model was rated at a very high level ($M = 4.58$, $SD = 0.12$).

Keywords: Learning Model, Creative Thinking Process, Structuralism, Creative Writing Ability

➤ Research Articles

¹ Faculty of Humanities and Social Sciences, Surindra Rajabhat University.

² Faculty of Education, Valaya Alongkorn Rajabhat University under the Royal Patronage Pathumthani Province

³ International College of Chiang Mai Rajabhat University

^{4,5} Faculty of Education Silpakorn University

*Corresponding Author e-mail: sirimart.kaew@vru.ac.th

บทนำ

การเขียนเชิงสร้างสรรค์เป็นกระบวนการที่หลอมรวมความคิดริเริ่ม ความงามทางภาษาและการสื่อสารอย่างลึกซึ้ง ซึ่งมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ การแสดงออกทางอารมณ์ และการสร้างอัตลักษณ์ของผู้เขียน โดยเฉพาะในบริบทของการผลิตบัณฑิตครูที่ต้องมีความสามารถในการสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ แนวคิดดังกล่าวสอดคล้องกับผลการศึกษาของนักวิจัยหลายคนที่มีมุ่งเน้นการเขียนเชิงสร้างสรรค์ในบริบทการผลิตครูภาษาไทย (ทฤษฎี เสมมา, 2560; จินดา ลาโพธิ์, 2562) อย่างไรก็ตาม จากการศึกษาสภาพปัญหาพบว่า การจัดการเรียนรู้ด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ยังมีข้อจำกัดหลายประการ

จากการสำรวจข้อมูลพื้นฐานโดยการตอบแบบสอบถามนักศึกษาและแบบสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอนรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับการเขียนเชิงสร้างสรรค์ (กรีกมล หนูเกื้อ, 2568; ประทุมเพชร แซ่อ่อง, 2568; ชยพล ใจสูงเนิน, 2568) พบประเด็นปัญหาสำคัญ ได้แก่ (1) วิธีการสอนที่เน้นการบรรยายมากกว่าการลงมือปฏิบัติ (2) ผู้เรียนขาดความคิดริเริ่มและความมั่นใจในการเขียนเพื่อถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด (3) การประเมินผลที่ยังไม่สะท้อนความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน และ (4) รูปแบบการเรียนรู้ยังไม่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน ส่งผลให้ผู้เรียนมีข้อจำกัดด้านการเขียนสร้างสรรค์ ไม่สามารถใช้ภาษาได้อย่างสละสลวย ขาดการใช้สำนวนโวหารที่ดี และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนยังไม่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด

ปัญหาดังกล่าวสอดคล้องกับข้อเสนอแนะที่ระบุว่า การจัดการเรียนรู้ที่เน้นการถ่ายทอดความรู้จากผู้สอนเป็นหลักยังขาดการฝึกฝนทักษะที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ ซึ่งจำเป็นต่อการพัฒนาการเรียนรู้ที่ซับซ้อนในศตวรรษที่ 21 ดังนั้น การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์จึงเป็นความจำเป็นเร่งด่วนในการผลิตบัณฑิตครูที่มีคุณภาพ (ทฤษฎี เสมมา, 2560; จินดา ลาโพธิ์, 2562)

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (อิกิมาส มากจ้อย, 2553; กมลพันธ์ โพธิ์ทอง, 2557; กิ่งกาญจน์ บุณณสินวัฒนกุล, 2559; ทฤษฎี เสมมา, 2560; สาวิตรี จิตบรรจง, 2560) พบว่า การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิดสร้างสรรค์ การบูรณาการเทคนิคการสอน และการใช้สื่อหลากหลาย สามารถส่งเสริมความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม ยังขาดการบูรณาการทฤษฎีที่เป็นระบบและสอดคล้องกับธรรมชาติของการเขียนเชิงสร้างสรรค์อย่างแท้จริง

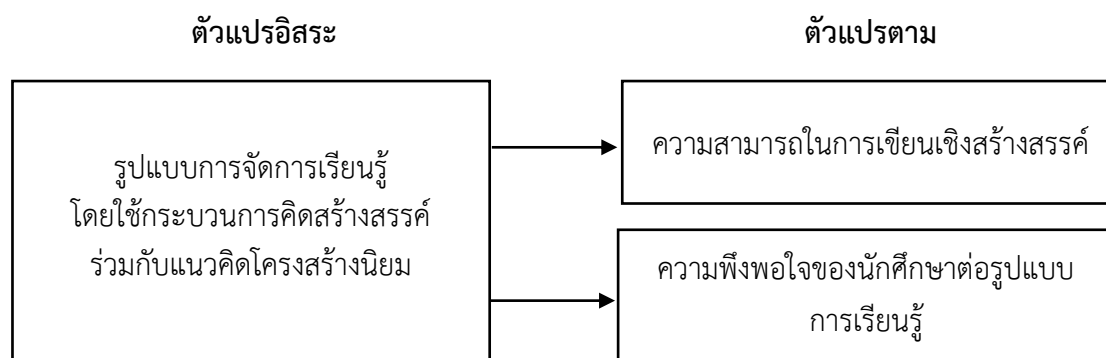
ผู้วิจัยจึงได้ศึกษากรอบแนวคิดที่เหมาะสม โดยพบว่ากระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek (1996) เป็นกรอบแนวคิดที่เน้นการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์อย่างเป็นระบบ ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ (1) Imagination จินตนาการ (2) Escape การหลบหลีก (3) Movement การเคลื่อนไหว และ (4) Reframing การปรับกรอบความคิด ซึ่งสอดคล้องกับธรรมชาติของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่ต้องการความคิดนอกกรอบและความยืดหยุ่นทางความคิด นอกจากนี้ผู้วิจัยได้นำแนวคิดโครงสร้างนิยม (Structuralism) ของ Lévi-Strauss (1963) มาบูรณาการ เนื่องจากแนวคิดนี้เน้นการทำความเข้าใจปรากฏการณ์ต่าง ๆ ผ่านโครงสร้างและระบบความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบ ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์โครงสร้างของภาษา รูปแบบเรื่องราว และกลวิธีการเขียนได้อย่างเป็นระบบ การบูรณาการทั้งสองแนวคิดจึงช่วยสร้างสมดุลระหว่างการคิดนอกกรอบกับการคิดอย่างเป็นระบบและมีโครงสร้าง

ดังนั้น งานวิจัยนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการคิดสร้างสรรค์ร่วมกับแนวคิดโครงสร้างนิยม เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาปริญญาบัณฑิต ซึ่งคาดว่าจะเป็แนวทางเลือกใหม่ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 และเป็นรากฐานสำคัญในการผลิตบัณฑิตครูที่มีคุณภาพสู่วงการศึกษาศงประเทศต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการคิดสร้างสรรค์ร่วมกับแนวคิดโครงสร้างนิยม เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต
2. เพื่อประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการคิดสร้างสรรค์ร่วมกับแนวคิดโครงสร้างนิยม เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต
 - 2.1 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาหลังใช้รูปแบบการเรียนรู้ฯ กับเกณฑ์ที่กำหนดร้อยละ 80
 - 2.2 เพื่อประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการคิดสร้างสรรค์ร่วมกับแนวคิดโครงสร้างนิยม

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย ตัวแปรอิสระ คือ รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek (1996) ร่วมกับแนวคิดโครงสร้างนิยมของ Lévi-Strauss (1963) ซึ่งกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เน้นการพัฒนาความคิดนอกกรอบผ่าน 4 องค์ประกอบ ได้แก่ จินตนาการ (Imagination) การหลบหลีก (Escape) การเคลื่อนไหว (Movement) และการปรับกรอบความคิด (Reframing) ในขณะที่แนวคิดโครงสร้างนิยมของ Lévi-Strauss ช่วยให้ผู้นเียนวิเคราะห์และสร้างงานเขียนได้อย่างเป็นระบบผ่านการทำความเข้าใจโครงสร้างและความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของภาษา การบูรณาการทั้งสองแนวคิดส่งผลต่อตัวแปรตาม คือ 1) ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ และ 2) ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบการเรียนรู้

สมมติฐานการวิจัย

1. ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย หลังใช้รูปแบบการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการคิดสร้างสรรค์ร่วมกับแนวคิดโครงสร้างนิยม มีผลการวัดความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80

สมมติฐานการวิจัยข้างต้นกำหนดขึ้นโดยอ้างอิงจากผลการวิจัยของกิ่งกาญจน์ บุณสินวัฒนกุล (2559) ที่พบว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek สามารถส่งเสริมความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตให้สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดได้ สอดคล้องกับ ทฤษฎี เสมา (2560) และ จินดา ลาโพธิ์ (2562) ที่พบว่าการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิดสร้างสรรค์สามารถยกระดับความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของผู้เรียนให้ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ได้ ประกอบกับแนวคิดการเรียนรู้แบบรอบรู้ของ Bloom (1968) ที่กำหนดให้ผู้เรียนต้องผ่านเกณฑ์ความสำเร็จร้อยละ 80 จึงถือว่าบรรลุผลการเรียนรู้

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยและพัฒนา (Research and Development: R&D) ดำเนินการเป็น 4 ขั้นตอน ได้แก่ การวิจัย (R1) การพัฒนา (D1) การวิจัย (R2) และการพัฒนา (D2) โดยมีการเก็บข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพประกอบกันในแต่ละขั้นตอน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย ชั้นปีที่ 2 มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาความคิดสร้างสรรค์กับการสร้างสรรค์งานเขียน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 30 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับสลาก มีขั้นตอนการดำเนินการวิจัยดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวิจัย (Research - R1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการจำเป็น

ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นโดยใช้การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างกับอาจารย์ผู้สอนรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับการเขียนเชิงสร้างสรรค์ จำนวน 3 ท่าน และสอบถามนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตโดยใช้แบบสอบถาม นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อกำหนดเป้าหมาย ผลลัพธ์การเรียนรู้ และกรอบแนวคิดของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ร่วมกับการทบทวนและวิเคราะห์หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย หลักสูตรฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2567 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ และศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนา (Development - D1) ออกแบบและพัฒนา

ออกแบบและพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้จากการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนที่ 1 โดยเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อรับข้อเสนอแนะและปรับปรุงแก้ไข จากนั้นนำเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ โดยใช้แบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ (Likert, 1932) ซึ่งผลการประเมินพบว่ามีความอยู่ในระดับดีมาก ($M = 4.20$, $SD = 0.49$) สามารถนำไปใช้ได้ นอกจากนี้ยังพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 4 แผน แผนละ 3 ชั่วโมง รวม 12 ชั่วโมง และแบบวัดความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ เป็นแบบทดสอบภาคปฏิบัติ (Performance-based Assessment) ให้ผู้เรียนเขียนงานสร้างสรรค์ประเภทเรื่องสั้น ตรวจสอบให้

คะแนนด้วยเกณฑ์รูบริก (Rubric Score) คะแนนเต็ม 20 คะแนน โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่านตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ซึ่งมีค่าเท่ากับ 1.00 สามารถนำไปใช้ได้

ขั้นตอนที่ 3 การวิจัย (Research - R2) นำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ๓ ไปทดลองใช้

นำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ใช้แบบแผนการวิจัยเชิงทดลองขั้นพื้นฐาน (Pre-Experimental Design) แบบกลุ่มเดียววัดหลังการทดลอง (One Group Posttest Design) เปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ที่ร้อยละ 80 ดำเนินการสอนด้วยตนเองเป็นระยะเวลา 4 สัปดาห์ รวม 12 ชั่วโมง ตามขั้นตอนของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น เมื่อสิ้นสุดการทดลองดำเนินการดังนี้ (1) ทดสอบหลังเรียน (Posttest) เพื่อประเมินความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้เกณฑ์รูบริก (Rubric Score) (2) ให้นักศึกษาตอบแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ และ (3) เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพจากแบบบันทึกสะท้อนผลการเรียนรู้ของนักศึกษา วิเคราะห์โดยการพรรณนาความ

ขั้นตอนที่ 4 การพัฒนา (Development - D2) ประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการจัดการเรียนรู้

วิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้ (1) วิเคราะห์คุณภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้จากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้ค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) (2) วิเคราะห์ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาโดยเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยกับเกณฑ์ร้อยละ 80 (16 คะแนนจากคะแนนเต็ม 20 คะแนน) ด้วยสถิติทดสอบค่าที แบบกลุ่มเดียว (One Sample t-test) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 (3) วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักศึกษาโดยใช้ค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และ (4) วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากแบบบันทึกสะท้อนผลการเรียนรู้โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการคิดสร้างสรรค์ร่วมกับแนวคิดโครงสร้างนิยม เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพและวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ แบบแผนการวิจัยเชิงทดลองแบบกลุ่มเดียว (One-Group Posttest Design) สรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัย คือ 1) เพื่อพัฒนาและหาคุณภาพและประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการคิดสร้างสรรค์ร่วมกับแนวคิดโครงสร้างนิยม เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต และ 2) เพื่อประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการคิดสร้างสรรค์ร่วมกับแนวคิดโครงสร้างนิยม เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต ปรากฏผลดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการพัฒนารูปแบบการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการคิดสร้างสรรค์ร่วมกับแนวคิดโครงสร้างนิยม เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต มีผลดังต่อไปนี้

1.1 ผลการพัฒนารูปแบบการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการคิดสร้างสรรค์ร่วมกับแนวคิดโครงสร้างนิยม เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต รูปแบบการจัดการเรียนรู้ มี 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) จุดไฟฝัน : เตรียมการ/วางแผน (Prewriting) เตรียมการ (Preparation) สร้างความสนใจ (Attention) โครงสร้างพื้นฐานของความคิดมนุษย์ การคิดแบบคู่ตรงข้าม

2) สร้างภาพฝัน : ลงมือเขียน (Drafting) จินตนาการ (Imagination) การหลบหลีก (Escape) หน่วยย่อยของความหมาย (Mythemes) 3) ขยับฝันให้ขยาย : ขั้นปรับปรุง (Revising) พัฒนา (Development) การเคลื่อนไหว (Movement) การวิเคราะห์แบบโครงสร้าง 4) สานฝันให้เป็นจริง : ขั้นแก้ไขและเผยแพร่ (Editing / Action) นำเสนอผลงาน ความเป็นสากลของโครงสร้างงานเขียนดังตารางที่ 1 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 บทบาทของผู้เรียนและผู้สอนในแต่ละขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการคิดสร้างสรรค์ ร่วมกับแนวคิดโครงสร้างนิยม เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษา ระดับปริญญาบัณฑิต

ขั้นตอนที่	บทบาทของผู้เรียน	บทบาทของผู้สอน
1. จุดไฟฝัน ขั้นเตรียมการ/วางแผน (Prewriting) เตรียมการ (Preparation) สร้างความสนใจ (Attention) โครงสร้างพื้นฐาน ของความคิดมนุษย์ การคิดแบบคู่ ตรงข้าม	1. อภิปรายและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะของงานเขียนที่ถือว่ามี ความคิดสร้างสรรค์ 2. ร่วมกันยกตัวอย่าง ผลงานเขียนที่ชื่นชอบหรือประทับใจ 3. ร่วมกันสรุปแนวคิด จากการอภิปราย กับผู้สอน	1. เตรียมสื่อ เช่น ภาพ บทความสั้น หรือคลิปวิดีโอที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับ “ความคิดสร้างสรรค์ในการเขียน” เพื่อกระตุ้นความสนใจ 2. แบ่งกลุ่มย่อย (กลุ่มละ 5 คน) เพื่อให้ผู้เรียนร่วมกันอภิปรายและ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น 3. ร่วมสรุปแนวคิด เชื่อมโยงเข้าสู่ “กระบวนการคิดสร้างสรรค์” และ “แนวคิดโครงสร้างนิยม” เพื่อเตรียม เข้าสู่ขั้นต่อไป
2. สร้างภาพฝัน ขั้นตอนที่ 2 ลงมือเขียน (Drafting) จินตนาการ (Imagination) การหลบหลีก (Escape) หน่วยย่อยของ ความหมาย (Mythemes)	1. ทำงานกลุ่ม โดยใช้เทคนิคการระดม สมอง (Brainstorming) เพื่อสร้าง แนวคิดหรือโครงเรื่องใหม่จากสิ่งที่ คุ้นเคย 2. นำเสนอแนวคิด ที่แปลกใหม่ แตกต่างจากรูปแบบเดิม โดยไม่จำกัด คำตอบหรือรูปแบบงานเขียน	1. ชี้แจงแนวทางการสร้างจินตนาการ และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนระดม ความคิดอย่างอิสระผ่านคำถาม กระตุ้น เช่น “ถ้าคุณเป็นตัวละครนั้น จะอย่างไร” 2. ชี้แนะแนวทางการ “หลบหลีก” จากกรอบความคิดเดิม เช่น การ เปลี่ยนมุมมองการเล่าเรื่อง เพื่อให้ ผู้เรียนฝึกฝนการสร้างแนวคิดใหม่ อย่างอิสระและสร้างสรรค์
3. ขยับฝันให้ขยาย ขั้นตอนที่ 3 ขั้นปรับปรุง (Revising) พัฒนา (Development) การเคลื่อนไหว (Movement) การวิเคราะห์แบบ โครงสร้าง	1. ทบทวนและวิเคราะห์แนวคิด หรือ โครงเรื่องที่ได้จากขั้นจินตนาการว่า สามารถพัฒนาต่อยอดได้อย่างมีคุณค่า 2. ลงมือพัฒนาแนวคิด ของกลุ่มตน โดย จัดทำ ร่างงานเขียน (Draft) ตาม แนวทางที่เลือกไว้	1. กระตุ้นให้ผู้เรียน “เคลื่อนไหวทาง ความคิด” โดยการแลกเปลี่ยนความ คิดเห็นระหว่างกลุ่ม เพื่อเสนอแนะ แนวทางปรับปรุงงานเขียน 2. ทดลองให้ผู้เรียนนำแนวคิดจาก กลุ่มอื่นมาประยุกต์ใช้ เพื่อให้เกิดการ

ขั้นตอนที่	บทบาทของผู้เรียน	บทบาทของผู้สอน
		พัฒนาแนวคิดอย่างต่อเนื่องและ เกิดผลงานที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตน
4. สานฝันให้เป็นจริง ขั้นตอนที่ 4 ขั้นแก้ไขและเผยแพร่ (Editing / Action) นำเสนอ ผลงาน ความเป็นสากลของ โครงสร้าง	1. ลงมือเขียนผลงานจริง ตามโครงร่างที่ ได้พัฒนาขึ้น โดยเน้นการใช้จินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ และเทคนิคทาง ภาษา 2. ปฏิบัติการเขียน เป็นรายบุคคลหรือ รายกลุ่ม 3. แลกเปลี่ยนและนำเสนอผลงานเขียน ของตนแก่เพื่อนร่วมชั้น และ สะท้อน ความคิดเห็น ต่อกันเองและผู้อื่น 4. นำเสนอ กระบวนการขั้นตอน/ลำดับ สาระ และการสื่อสารข้อความผ่านภาพ และอักษร	1. ให้คำแนะนำ ระหว่างกระบวนการ ปฏิบัติการเขียน เพื่อปรับปรุงและ พัฒนาผลงานทั้งด้านเนื้อหา โครงสร้างภาษา และรูปแบบการ นำเสนอ 2. จัดให้มีการแลกเปลี่ยนและ นำเสนอผลงาน แก่เพื่อนร่วมชั้นเพื่อ เปิดโอกาสให้มีการสะท้อนความ คิดเห็น (Reflection) และ ประเมินผลงานร่วมกัน 3. ประเมินผล การเขียนเชิง สร้างสรรค์แบบใช้เกณฑ์ (Rubric Score) เน้นการเรียนรู้จาก กระบวนการ สร้างสรรค์มากกว่า ผลลัพธ์ เพื่อให้ผู้เรียนตระหนักใน คุณค่าของการคิดและการเขียนเชิง สร้างสรรค์

1.2 ผลการตรวจสอบคุณภาพด้านความสอดคล้องและความเหมาะสมโดยใช้แบบประเมิน
คุณภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ จากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน พบว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้ จาก
ผู้เชี่ยวชาญโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($M = 4.20$, $SD = 0.49$)

ตอนที่ 2 ประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการคิดสร้างสรรค์ร่วมกับแนวคิดโครงสร้างนิยม
เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต กับเกณฑ์ที่กำหนด
และความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต ที่มีต่อรูปแบบการเรียนรู้ มีผลปรากฏดังต่อไปนี้

2.1 ผลการศึกษาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษา จำนวน 30 คน หลังใช้
รูปแบบการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการคิดสร้างสรรค์ร่วมกับแนวคิดโครงสร้างนิยม เปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่
กำหนดร้อยละ 80 (16 คะแนน จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน) พบว่า ผลการประเมินความสามารถในการ
เขียนเชิงสร้างสรรค์ สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนคิด
เป็นร้อยละ 91.45 ($M = 18.29$, $SD = 1.86$) โดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการคิดสร้างสรรค์ร่วมกับแนวคิดโครงสร้างนิยม เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต

ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์	n	คะแนน	M	SD	t	p
หลังเรียน	30	20	18.29	1.86	6.789	< .001

2.2 ผลการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต ที่มีต่อรูปแบบการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการคิดสร้างสรรค์ร่วมกับแนวคิดโครงสร้างนิยม โดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 3 ต่อไปนี้

ตารางที่ 3 ผลการศึกษาความพึงพอใจของของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตหลังจากใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการคิดสร้างสรรค์ร่วมกับแนวคิดโครงสร้างนิยมเพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต (n = 30)

รายการประเมิน	M	SD	การแปลผล	ลำดับ
ด้านบรรยากาศในการจัดการเรียนรู้	4.45	0.49	มากที่สุด	3
ผู้สอนสร้างบรรยากาศที่เปิดกว้างและเป็นกันเองในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น	4.05	0.51	มาก	3
สภาพแวดล้อมในการเรียนรู้เอื้อต่อการคิดอย่างอิสระและสร้างสรรค์	4.40	0.48	มากที่สุด	2
ผู้เรียนรู้สื่อกิจกรรมในการแสดงออกทางความคิดและการเขียน	4.45	0.49	มากที่สุด	1
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.60	0.45	มากที่สุด	2
กิจกรรมการเรียนรู้มีความหลากหลายและกระตุ้นจินตนาการได้ดี	4.65	0.43	มากที่สุด	1
ขั้นตอนการเรียนรู้มีความชัดเจนและเชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ	4.55	0.47	มากที่สุด	3
กิจกรรมส่งเสริมการคิดนอกกรอบและการปรับมุมมองใหม่ในการเขียน	4.60	0.45	มากที่สุด	2
ด้านประโยชน์ที่ได้รับ	4.58	0.44	มากที่สุด	1
ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ได้อย่างชัดเจน	4.60	0.42	มากที่สุด	1
ผู้เรียนสามารถนำแนวคิดที่เรียนไปประยุกต์ใช้ในการเขียนงานอื่นได้	4.55	0.45	มากที่สุด	3
ผู้เรียนมีความเข้าใจโครงสร้างของภาษาและการสร้างความหมายในการเขียนเชิงสร้างสรรค์มากขึ้น	4.60	0.45	มากที่สุด	2
ภาพรวม	4.58	0.12	มากที่สุด	

จากตารางที่ 3 ผลการศึกษาความพึงพอใจของของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต หลังจากใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ($M = 4.58$, $SD = 0.12$) เมื่อพิจารณาผลเชิงปริมาณรายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ($M = 4.60$, $SD = 0.45$)

อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านประโยชน์ที่ได้รับ ($M = 4.58, SD = 0.44$) อยู่ในระดับมากที่สุด และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านบรรยากาศในการจัดการเรียนรู้ ($M = 4.45, SD = 0.49$) อยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน เมื่อพิจารณารายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ "กิจกรรมการเรียนรู้มีความหลากหลายและกระตุ้นจินตนาการได้ดี" ($M = 4.65, SD = 0.43$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ "ผู้สอนสร้างบรรยากาศที่เปิดกว้างและเป็นกันเองในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น" ($M = 4.05, SD = 0.51$) ซึ่งอยู่ในระดับมาก และจากการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยมีตัวอย่างผลการสะท้อนคิด ดังนี้

1. ด้านบรรยากาศในการจัดการเรียนรู้ ผู้เรียนมีความคิดเห็นเชิงบวกต่อการเรียนเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยระบุว่า การเรียนมีความสนุก ไม่กดดันจนเกินไป และยังคงให้ความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนา ทักษะที่เปิดกว้างและความรู้สึกผ่อนคลายช่วยให้ผู้เรียนกล้าแสดงออกและทดลองแนวคิดใหม่ ๆ ดังความที่กล่าวว่า “สนุก ไม่เครียดมากเกินไป ยังได้ความรู้” “สนุก เข้าใจ... แสดงความคิดเห็นได้อิสระ” (นักศึกษาคนที่ 1, 2) ซึ่งเป็นบรรยากาศที่ไม่ตึงเครียดและส่งเสริมการแสดงความคิดเห็นเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยลดความกังวลในการเขียน ทำให้ผู้เรียนกล้าลองรูปแบบและแนวคิดใหม่ ๆ ซึ่งสอดคล้องกับการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์

2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การออกแบบกิจกรรมที่เน้นการฝึกคิดและการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นได้รับการยอมรับ ผู้เรียนชื่นชอบการแชร์ความคิดและการรับฟังมุมมองของผู้อื่น ซึ่งทำให้กระบวนการเรียนรู้มีความหลากหลายและไม่รู้สึกลำบาก ดังความที่กล่าวว่า “...ได้ฝึกคิด ได้แลกเปลี่ยนความเห็น...” “ชอบในการแชร์ความคิดกัน...” “ไม่เบื่อได้รับฟังความคิดเห็นของคนอื่น...” (นักศึกษาคนที่ 3, 4) ซึ่งกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์และสะท้อนร่วมกันช่วยขยายมุมมองและกระตุ้นกระบวนการคิดเชิงสร้างสรรค์ การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเป็นแหล่งแรงบันดาลใจและข้อมูลป้อนกลับที่สำคัญต่อการปรับปรุงงานเขียน

3. ด้านประโยชน์ที่ได้รับ ทำให้ผู้เรียนรู้สึกภูมิใจและชื่นชมตนเอง เห็นถึงความสามารถของตนเองชัดเจนขึ้น ความรู้และทักษะที่ได้รับจากการเรียนอย่างมีความหมายทั้งในเชิงส่วนตัวและเชิงอาชีพ โดยผู้เรียนมองว่าความคิดสร้างสรรค์ที่ฝึกฝนจะเป็นประโยชน์ต่อการทำงานในอนาคต ดังความที่กล่าวว่า “ได้ความรู้เพิ่มขึ้นหลายอย่าง เป็นความรู้ความคิดสร้างสรรค์ที่จะติดตัวไปตลอด” และ “การคิดสร้างสรรค์จะเป็นประโยชน์ต่อการทำงานในอนาคต” (นักศึกษาคนที่ 5, 6) เกิดผลลัพธ์สะท้อนการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านความรู้และทัศนคติ ผู้เรียนไม่เพียงแต่ได้รับเทคนิคการเขียน แต่ยังพัฒนาความเชื่อมั่นในศักยภาพของตน ซึ่งมีแนวโน้มส่งผลต่อการนำความรู้ไปใช้ในบริบทการทำงานจริงในวิชาชีพต่อไป

อภิปรายผลการวิจัย

งานวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการคิดสร้างสรรค์ร่วมกับแนวคิดโครงสร้างนิยมเพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาปริญญาบัณฑิต มีผลการวิจัยดังนี้

ตอนที่ 1 การพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการเรียนรู้

ผลการวิจัยพบว่ารูปแบบการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการคิดสร้างสรรค์ร่วมกับแนวคิดโครงสร้างนิยมที่พัฒนาขึ้นมีคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก ($M = 4.20, SD = 0.49$) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะรูปแบบการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นมีการบูรณาการกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek (1996) ซึ่งประกอบด้วย Imagination การ

หลบหลีก (Escape) การเคลื่อนไหว (Movement) และการปรับกรอบความคิด (Reframing) เข้ากับแนวคิดโครงสร้างนิยมของ Lévi-Strauss (1963) อย่างเป็นระบบ ส่งผลให้รูปแบบการเรียนรู้มีความยืดหยุ่นทางความคิดและโครงสร้างที่ชัดเจน สอดคล้องกับแนวคิดของ กิ่งกาญจน์ บุณสินวัฒนกุล (2559) ที่พบว่าการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เข้ากับทฤษฎีอื่นอย่างเป็นระบบสามารถส่งเสริมความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้การที่รูปแบบการเรียนรู้มีองค์ประกอบครบถ้วนทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ หลักการวัตถุประสงค์ กระบวนการจัดการเรียนรู้ การวัดและการประเมินผล และเงื่อนไขความสำเร็จ ยังสอดคล้องกับหลักการพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ที่ดีที่ต้องมีความครบถ้วนในทุกองค์ประกอบ (Joyce and Weil, 1996 อ้างใน สาวิตรี จิตบรรจง, 2560)

ตอนที่ 2 ประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนรู้

2.1 ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์

ผลการวิจัยพบว่านักศึกษามีความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลังใช้รูปแบบการเรียนรู้มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 91.45 ($M = 18.29$, $SD = 1.86$) สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ที่ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะรูปแบบการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นมีกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เป็นระบบและต่อเนื่อง โดยขั้นตอน "จุดไฟฝัน" ช่วยกระตุ้นความสนใจและเตรียมความพร้อมทางความคิด ขั้นตอน "สร้างภาพฝัน" ส่งเสริมการใช้จินตนาการอย่างอิสระ ขั้นตอน "ขยับฝันให้ขยาย" ช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาและปรับปรุงงานเขียนอย่างมีทิศทาง และขั้นตอน "สานฝันให้เป็นจริง" เปิดโอกาสให้ผู้เรียนนำเสนอและสะท้อนผลงาน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Hogue (1996) ที่กล่าวว่ากระบวนการเขียนที่มีขั้นตอนชัดเจนตั้งแต่การวางแผน การเขียนร่าง การปรับปรุง และการแก้ไข ช่วยพัฒนาทักษะการเขียนของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ทฤษฎี เสมา (2560) และจินดา ลาโพธิ์ (2562) ที่พบว่าการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิดสร้างสรรค์สามารถยกระดับความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของผู้เรียนให้สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดได้ ทั้งนี้การวิจัยครั้งนี้เลือกใช้การประเมินโดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐาน (Criterion-Referenced Assessment) แทนการเปรียบเทียบกับก่อนและหลังเรียน เนื่องจากความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์เป็นทักษะที่ต้องพัฒนาผ่านกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องเป็นระยะ ๆ การวัดผลต่างในระยะเวลาสั้นจึงไม่สามารถสะท้อนพัฒนาการที่แท้จริงของผู้เรียนได้ สอดคล้องกับแนวคิดการเรียนรู้แบบรอบรู้ของ Bloom (1968) ที่กำหนดให้ผู้เรียนต้องผ่านเกณฑ์ความสำเร็จที่กำหนดไว้ล่วงหน้าจึงถือว่าบรรลุผลการเรียนรู้ และสอดคล้องกับแนวคิดการสอนเขียนที่เน้นกระบวนการของ Graves (1983) ที่กล่าวว่าการวัดความสามารถในการเขียนควรวัดที่ปลายกระบวนการเมื่อผู้เรียนได้ผ่านทุกขั้นตอนของการเรียนรู้แล้ว การกำหนดเกณฑ์ร้อยละ 80 จึงเป็นจุดอ้างอิงที่เหมาะสมในการยืนยันว่าผู้เรียนมีความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ถึงระดับที่กำหนดหลังผ่านกระบวนการเรียนรู้ครบทุกขั้นตอนแล้ว

2.2 ความพึงพอใจของนักศึกษา

ผลการวิจัยพบว่านักศึกษามีความพึงพอใจต่อรูปแบบการเรียนรู้โดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก ($M = 4.58$, $SD = 0.12$) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะรูปแบบการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นเน้นการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เปิดกว้างและปลอดภัย ทำให้ผู้เรียนกล้าแสดงออกทางความคิดและทดลองแนวคิดใหม่ ๆ อย่างอิสระ สอดคล้องกับผลการสะท้อนความคิดเห็นของนักศึกษาที่ระบุว่าการเรียนมีความสนุกและไม่กดดัน

จนเกินไป นอกจากนี้กิจกรรมการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและการทำงานกลุ่มในแต่ละขั้นตอนยังช่วยกระตุ้นแรงบันดาลใจและขยายมุมมองของผู้เรียน สอดคล้องกับแนวคิดของ Brown (2015) ที่กล่าวว่าการประเมินและการให้ข้อมูลป้อนกลับในบรรยากาศที่ไม่เป็นทางการและเป็นกันเองช่วยส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และความยืดหยุ่นทางความคิดของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการคิดสร้างสรรค์ร่วมกับแนวคิดโครงสร้างนิยมเพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาปริญญาบัณฑิต และศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการเรียนรู้ดังกล่าว ดังนี้

1. รูปแบบการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ กระบวนการจัดการเรียนรู้ การวัดและการประเมินผล และเงื่อนไขความสำเร็จ มีกระบวนการจัดการเรียนรู้ 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) จุดไฟฝัน 2) สร้างภาพฝัน 3) ขยับฝันให้ขยาย และ 4) สานฝันให้เป็นจริง มีคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก

2. ประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนรู้ พบว่า มีผลการวิจัย ดังนี้

2.1 นักศึกษามีความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลังใช้รูปแบบการเรียนรู้มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 91.45 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ที่ร้อยละ 80 (16 คะแนน จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 นักศึกษามีความพึงพอใจต่อรูปแบบการเรียนรู้โดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก ($M = 4.58, SD = 0.12$)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้

1.1 ด้านการสอนการเขียน ผู้สอนรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับการเขียนเชิงสร้างสรรค์ในระดับอุดมศึกษาควรนำรูปแบบการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ โดยดำเนินการตามขั้นตอนทั้ง 4 ขั้นตอนอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ เนื่องจากแต่ละขั้นตอนมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน การข้ามขั้นตอนอาจส่งผลให้ผู้เรียนขาดพื้นฐานความคิดสร้างสรรค์ที่จำเป็นสำหรับขั้นตอนถัดไป

1.2 ด้านการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ เนื่องจากการเขียนเชิงสร้างสรรค์เป็นทักษะที่ต้องอาศัยการฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอควบคู่กับการอ่านที่หลากหลาย ประกอบกับความคิดสร้างสรรค์เป็นคุณลักษณะที่ต้องบ่มเพาะและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ไม่สามารถเกิดขึ้นได้ในระยะเวลาอันสั้น ผู้สอนจึงควรจัดกิจกรรมที่กระตุ้นให้ผู้เรียนได้อ่าน คิด และเขียนอย่างสม่ำเสมอนอกเหนือจากชั่วโมงเรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์อย่างแท้จริงและยั่งยืน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยเพื่อศึกษาผลของรูปแบบการเรียนรู้ต่อความสามารถด้านการเขียนประเภทอื่น เช่น การเขียนเชิงวิชาการ การเขียนบทกวี หรือการเขียนบทละคร เพื่อขยายขอบเขตการประยุกต์ใช้รูปแบบการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น

2.2 ควรมีการวิจัยโดยใช้แบบแผนการวิจัยที่มีกลุ่มควบคุม (Control Group) เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลของรูปแบบการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นกับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ ซึ่งจะช่วยยืนยันประสิทธิผลของรูปแบบได้อย่างมีนัยสำคัญยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- กมลพันธ์ โพธิ์ทอง. (2557). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนอ่านและเขียนเชิงสร้างสรรค์ตาม
ทฤษฎีสัมพันธภาพเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านและเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษา
ระดับปริญญาบัณฑิต. [วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัย
ศิลปากร.
- กรีกมล หนูเกื้อ. (2568). การจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ในระดับอุดมศึกษา.
[สัมมนา]. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- กึ่งกาญจน์ บุณสินวัฒนกุล. (2559). การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ
Plsek ร่วมกับทฤษฎีเชาวันปัญญาสามองค์ประกอบของ Sternberg เพื่อเสริมสร้างความ
สามารถในการเขียนเล่าเรื่องเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต. [วิทยานิพนธ์
ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- จินดา ลาโพธิ์. (2562). การพัฒนารูปแบบการสอนรายวิชาการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์สำหรับครู
ภาษาไทยตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานผสมผสานกลวิธีชินเนคติกส์
สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย. [วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎี
บัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ชยพล ใจสูงเนิน. (2568). การจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ในระดับอุดมศึกษา.
[สัมมนา]. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ทฤษฎี เสมา. (2560). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของ
นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง. [วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต ไม่ได้
ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ประทุมเพชร แซ่อ่อง. (2568). การจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ในระดับอุดมศึกษา.
[สัมมนา]. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สาวิตรี จิตบรรจง. (2560). การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้การเขียนนิทานสำหรับนักศึกษาระดับปริญญา
บัณฑิต โดยใช้ทฤษฎีโครงสร้างนิยมร่วมกับทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง. [วิทยานิพนธ์ดุษฎี
บัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อิกมาส มากจ้อย. (2553). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามทฤษฎีสหภาพเพื่อเสริมสร้างความ
สามารถในการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต.
[วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภาษาอังกฤษ

- Bloom, B. S. (1968). *Learning for mastery*. UCLA CSEIP Evaluation Comment, 1(2), 1-12.
- Brown, B. (2015). *Daring greatly: How the courage to be vulnerable transforms the way
we live, love, parent, and lead*. Penguin Random House.
- Graves, D. H. (1983). *Writing: Teachers and children at work*. New Hampshire: Heinemann.
- Hogue, A. (1996). *First steps in academic writing*. New York: Addison-Wesley Longman.

- Levi-Strauss, C. (1963). *Structural anthropology*. Basic Books.
- Likert, R. (1932). *A technique for the measurement of attitudes*. [Unpublished doctoral dissertation]. New York University.
- Plsek, P. E. (1996). *Models for the creative process*. [Unpublished manuscript]. *Creativity models*.
- Zandvanian, A., Mirhosseini Niri, F. S., & Kian, M. (2021). Identification of Plsek's creativity model elements in the literature of age group "B" children using content analysis. *Journal of Studies in Library and Information Science*, 13(2), 123-140.